

A

1006

IV.

Császmai —

Thordai Sándor Andriós Fráter

velő felvétel.

R. M. K. I. 67.

THORDAI SANDOR
ANDRÁS F.
részarávaló felelet: Melyben az Antichri-
stus barom Isteninec dögletős tudomaniat
otalmazza, hamissággal es
ssidalommal.

NAGY AJTAY
KOVÁCS ISTVÁN

SZENT IANOS MASODIC
LÉVELEBEN.

Mindenki eltauófic, es á Christus tudomania-
ban meg nem marad, ninczen Istene: áki
kedig á tudományban meg marad,
annac atia s-mind fia vagyon.

ALBAE IVLIAE
excusum per Rapháelem Hoffhalterum
Anno á natiuitate Christi Domini,

M. D. LXVIII.

26. 6. d. 1868

AZ ERTELEMNEC, ES
à bölcsefegnec lelket az Atria Istentől Chri-
stus által, minden hív keresztiennecc keuan,
Cziassmai Istuan, Gyula feiruari
predicator.

HORDAI SANDOR AN-
dras Deuai Plebanos: E napokbã
valami irasat boczatotta ki, mely-
ben erössen karhoztat engemet,
hogy en az Antichristus kepeit,
Mellyeckel az ő hamis tudomaniat, à segin egy-
gygyukösslegnec fűuebe be hintette, ki niomtattã:
es vgy mint baluan czinalonac ityl. Erre ez ha-
mis vadolafra né fűkseg enneké felelnem: győse
elvarni czac, meg lattia bizom az Istenben, ha e-
kepek nec ki niomtatafaual rontottam à baluant
vagy epitőtem.

Ket modgyat mutattia az Istennecc igeie
az baluanioknac meg rontasana, irassal es nil-
uan valo predicacionual, ezt kőucttem en, ha
vetkezté ebben, vetkeztenec à f. Prophetac es az
Apastoloc, kic ezen vtat kőuettec. De mas maria

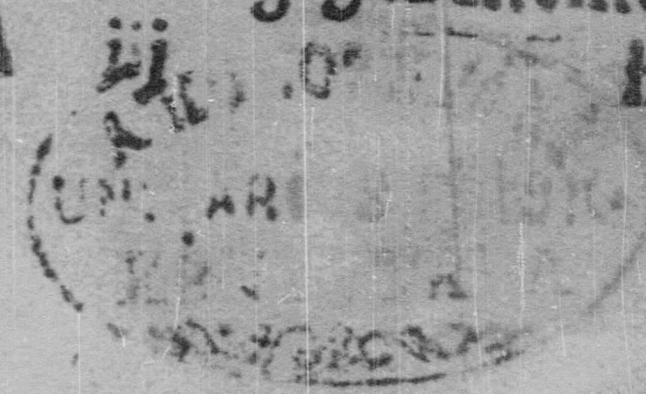
4
belit és iambornac: lattia hog az egy allatu es ha-
rom semilyü Isten, mellet az Antichristus talalt,
immar vonogic, es annac az ő hamissaga, meg az
egygygyü köslegtöles, meg esmertetic: Egieb kent
ő a papirofra ki niomtatot kepeket nem gyüölöli,
mert mind könyuei, mind haza rakua ezeckel.

Maga mentesere nem hafnal hogy azt mon-
gya hogy az Atichristustol talalt kepeket nem a-
karia otalmazni: Mert az Antichristus az ő tudo-
maniahoz valo kepest talalta ekepeket. Valaki a-
nac az ő tudomaniat otalmazza, a kepeket inkab
otalmazza. Te magad legitilö biro ebben atiam-
fia keresnie, az hamis tudomannac ki terieseresere
gondolta az Antichristus ekepeket: Sander An-
dras az hamis tudomany nac otalmat magara
vötte, Sockal inkab hat a kepek nec. Örciaia harö
lic hat az Isten nec haragia vgy mint baluaniozo-
ra, es baluaniok nac otalmazoiara.

Az eg atia Istéröl, es az ő sent fiarul, es ezek nec
az ő lelkeröl, Isténec igeienec folyasa serint ki mu-
tatot igazagot beczülé es magastalö: A Papai bo-
londfagot kedig, a mik eppé az Isten nec igeie mu-
tattia, meltan czufolom es meg vetem, mint Iste-
ni karomlasokat: ha őijs Christus nac igaz folgai a
volna

volna, en velem egyetemben az Antichristusa ta
madna, es meg egyeb loc papanac lelemeniet ne
otalmazna.

Monthattia es valhattia, de soholt az Isten nec
igeie a fut, es a sent lelket, o magatul valo Isten-
nec nem mongya lenni, sem az egy allatban valo
harom semilieknec: Sot inkab, miert hog el allot
a Christusnac tudomania mellol, igaz Istene nin-
czen: sem tisteli az atiat, sem esmeri annac az o i-
gaz fiat, Mikeppen Danielnec tizenegyedie refe-
ben niluan az Antichristusrol ez iouendultetic,
mas Istent emelfel annal, ki Abrahamnac, Jacob
nac Istene volt a mi vrunc Iesus Christusnac sent
Atia, Mert az eg allatu, es haro semiliu baluany
nem a mi vrunc Iesus Christusnac sent Attia.

En kedig io lelki esmerettel Isten elot, es min-
den hiukereftienec elott vallait tesek, hogy en az
egez derec sent irasnac az o foliasa serint, vallom
az egy atia Istent, mennynec földnec teremtoiet:
Melly olly Isté, honnet mindenec vadnac 1. Cor.
8. Eph. 4. es o magatul valo Isten. A Iesus Chri-
stus kedig, nem azon Istenec, hanem, az atia I-
stennec elo sent fianac: Auagy egy vrnac, ki által
mindenec vadnac. Ezt a mi vrunc Iesus Christus
vallom igaz Istenec lenni, az eg igaz Istentol, es
A hogy

51
hog az atia Isten, tessies Istensegenecc mi voltaua
o benne lakosic, es mindeneket o általa czeleke-
zic, mik eppen sent Ianosnac oredic, hatodic, hete-
dic, tisedic, es tizenegyedice feben onnen maga
magyarazza. A sent lelket' kedig, atianac, es su-
nac lelket lenni, es valamit az Istenec igeie ma-
gyaraz ezekrol, vallom, es igaznac mondom.

Sandor Andras hat nem engemet fidalmaz es
az en hitemet, mikor Toroc, es pogan hut nec ne-
uezi, hanem, a sent Patriarkakat, Christus vrun-
kat onnen magat, es az Apostolokat, kik nec val-
lasinac foliasa serint, en az en hitemet es vallas te-
telemet helliheftete, es az o haromsaga felol sem-
mit sem irtac arrol kedig vallast sem tottenec.
De lassuc meg mellic legen a Toroc hut: olly Istet
yalanni, kinec fia ninczen, es a meg fesuelt Iesus
Christust erdemeuel egyetembe meg vetni. San-
dor Andras tarsaua egyetembe oly Istent tanit,
mert az eg allat es három semelyu Istenec nin-
czen fia, es az allat sem nemf, sem ful. Touabba,
Sandor Andrasnac alathato fiu a meg fesuelt Iesus
Christus semi, es nem igaz Istenec fia, hanem, az
oroktol fogva valo, ki az atianac az o alatiabol
suletot, kit sem a Prophetac, sem az Apostoloc ne-
tanitottac, kiról az Atia Isten magas menybol bi-
zonlagot semitot.

Niluan

Niluan el higyed hat, hog a Papa az o hutiuel e-
gyetemben, melliet Deuai Plebanos kouet, arta l-
masb legyen minden pogan es Toroc hitnel: Mi
keppen sent Lukacznac huson egyedic, es sent Ia-
nos latafarol irt konyunec tizenegyedic reeben
vagyon, hog a poganoc a sent varost Ierusalem-
mer megrontiac, es eltoric. Erti a Ierusalemen az
Istennec gvulkezetit, a poganakon a Romai Pa-
pat, mert en nec az o vallasa pogā, es ondoc: Mel-
tan hat a keresztien ember ezek nec az o tudoma-
niokat meg vetheti, es pogan hit nec mondhattia.
bodog ember ki a leiki Babilonbolki megyen, es
a bestianac az o belieget homlokarol le veti.

Gondolkogyal kerlec velem egyetemben a-
tiamfia keresztie Sandor Andras vallasa felol. Mi-
ugy mond, az egy elo Istent tisztellit, ki o magat
vgy jelentotte meg, hogy Atia, Fiu, es sent Lelec
legyen. Kerdmeg kerlec a iambort. Miczoda isten
ez, ki ez haromban o magat meg jelentotte: talā
a Valentinus eretnec ondoc ertelme serint, az A-
tia Istennec osy? vallion mellic Propheta auagy
Euangelista mondotta ezt, hogy az egy Isten vgy
jelentotte magat, hogy Atia, Fiu, es sent Lelec le-
gyen? Ez a vakmerosseg, es az Istennec igalaga el-
len duhosseg, mely Sandor Andrasnac kevilsege
bol farmazic.

A Chri-

8
A Christus keresztjegeben, nem három jelenté-
meg önnen magát az egben, hanem az Atia Isten
magas menyből tésen bizonygot az ő fiaról, a Je-
sus Christusról: ezen Istennec szent Lelke bizony-
got tésen, a Jesus Christusról, miképpen a Prophe-
ta annac előttte meg iövendültec volt, hog a Jeho-
ua Istennec az ő lelke ő rayta nyugfic meg. Esa. 42. 61. Ioan. 1. Ezt ez igazgot meg rontia Sándor
Andras az ő hamis vallasaual, es az egyből har-
mat, az harombol egyet farag, holot a meg ielene-
snecc formala mind ő ellene, es az ő vallasa ellen
vagyon.

Noha io ertelemmel meg engethetnöiöc hogy
az atia Isten soha nem volt az ő fianelkül, es lelke
nelkül: De mit hasznal ez az har ő semelynec erös
sitefere? bizony semmit né. Az ő fianelkül nem volt
az Isten, Amint 1. Pet. 1 iruan vagyon, es a Roma
belicknec cisö, es 16 refebé, az ő magaban iedze-
se ferent es rendelese ferent. Mikeppen allana
hat meg az iras 1. Reg. 7. Atia akaroc en ő neki
lennem, es ő ennekem fiam lesen: hanem ha ket
fia vagyon az Istennec, egy ki soha nem löt, Ma-
sic ki idö ferent sülettetöt, miképpen ezt nag Iste-
ni karomlassal valliac. A szent Leleknek kedig az
ő öröktöl fogua valo szarmazasat, soha a szent iras-
bol meg

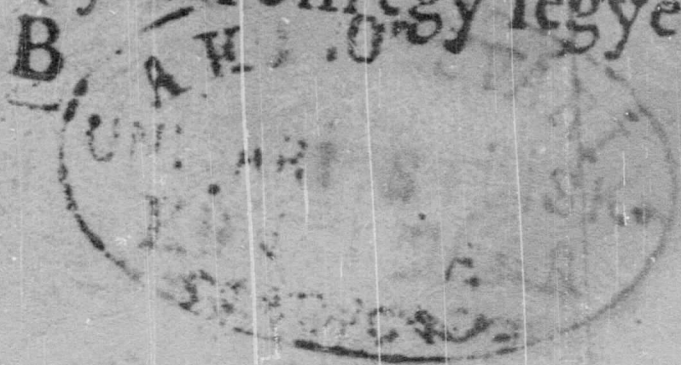
bol meg nem bizonyítja, mert a Görög ige, melly
szent Iános Euangeliomában tizenhatodik rebe-
ben van, (m. keppen azon ige nec loc helien-
valo elő hozása bizonyítja) nem számazas, ha
nem az Istennek az ő lelkeneki bocziatása, es
mi reane valo ki ontása.

Mindenkeppen ha lehetne, a negyfeget el ke-
rülne, es a három Istenkről valo veledest,
de hogy ő abban az ertelemben, legyen, es azt ta-
nicza, keppen bizonyítja meg. Az allat külömb
a semelytől azt val i: három kedig a semel es eg
az allat, vesse le saryat Sandor es famlallya meg
a laba vyan, az egy es három, meg valastua men-
nyet tegyen: De vay varga pal meg tanitia rea ha-
nem tuga a nagy tudnia nem akaria.

Vgan itten azt iria hogy ő három Isten né val, hog
hog? Isten az Atia, es mas semelieben, külömb a
Fiu es mas semelyeben, es ő magatol valo Isten.
A s. Lelec, Isté es mas semeliebé, három hisem ez
es es mindenic mas semelben. Iol lattia ő maga
segin, hogy három Istene van, de segyenli
meg vallani otalmazni akarna magát, de nin-
czen miuel: mert a három semeliu Istennek, kün-
abata, kit az Antichristus talalt.

Ezt è bolondfagot, hogy három egy legyen, es

az

az egy három: es el akaria az keresztienekkel el
hitetni, hogy meg nem foghattiac, es czyac el kel
hinniec. Miert nem foghatyac meg? Mert nincze
az Istenec igeieben. Miczioda hüt az, es hol ke-
seritetünc arra, hogy azt higgyünc, ki ez ö igeieben
ninczen? hisem az hüt nec az ö fundamentoma az
Istenec igeie, es az öröc eletról valo tudomany
ertelemben es esmeretben vagy on helyheftetünc
Ioan. 17.

Az irasnac az ö folyasa serint köniergeset né
rendeli, mert soholt arrol iras ninczen, hog az egy
allatban három semilt imagyünc, hanem hog, a fiu
altal iarulliunc az atiahoz, könieregyünc az attia
Istenec hogy az ö sent lelket agya minekünc.

Tiztelem es magasztalom az attia Istenec, e-
gyetlen egy fiat, es imadom ötet, es köniergöc ö
nekie, mint az ö menniei sent Attia ennekem pa-
ranczolta: Sandor Andras kedig ezt nem tiszteli,
sem imadgya, mert mik éppen a papaual az ega-
tia Istent allatban, es semilben valtoftatta, azon-
keppen az igaz fiut es el valtoftatta masba: hogy
meg bizonyitassec, miert hog a Chrüs tudomania,
mellöl elaluan, a papat köueti hogy Istenec nin-
czen

ezen, sem kedig atia, sem fiu, es ekeppen az egyet-
len egy atia Istennec fiat, ki fogantatot bent Lelek
töl, es sületöt süz Mariatol, nem tisteli, löt karom
lia, mert ezen kiuöl mas Isténecc fiat tistel es imad
esezt á fiut sekiböl le vetti, mellyben az atia Isten
ötet helyhestötte, es ő magához egyenlöue törté,
miert hog ezen kiuül mas Istenfeget ad az Chri-
stusnac, az ő feienec almat forgattia, es iras kiuöl
sol.

Baluan az allat, es á fernely mellet Sandor An-
dras tanit, mert az ninczen az irasban es költöt
dolog, emberi bölczelkedesből. Meg engettem
Sandor Andrasnac hogy poganoc, es Töröc hü-
tüüec, á kie meg tagagyac az vrat, ki öket meg val
totta, mert ő az Antichristussal azt miueli, hol ott
mast. öröktül foguá valo vrat hozot be, kinec ve
re ninczen meg sem valtöt, mert á meg fesült Je-
sus Christus ez, nem mas ezen kiuöl. Azert atiam-
fia keresztien esmerel meg ezt az hamis tanitor
minden tarsaiual egetembe, es otalmasd meg ma-
gadat töle, mert az igaz Attia Istentöl, es an-
nac az ő egyetlen egy fiatul elakar szakazta-
ni, es az idegen Isteneknec esmeretire akar viani,

B ij

melly-

melytől hogy meg őrisd magadat, kenferitettel
Istennec paranczolattiból.

Az Istennec lelke veferellen tegedet, es neucl-
lien az igazsagra, es annak vtaban. A M E N.

T H O R D A I S A N D O R

Andrasnac, az egy Atia: Isten elien, es az ő
fianac ki elbocziattatott a Iesus Christus
ellen, hamis vallassa.

AZ első kepnecc feleletiben est iria. Mi keres
Istennec olly Istent imadunc, ki meg ielentet-
te magat, ki Attia, Fiu, sent Lelec, ki allattiaban
hatalomban, meltoffagban, diczőségben czac eg
es nem negyseg.

Az igaz keresztienec, kic a Chrüstol neuestetnec,
Ac: 11. az attia Isti kiuul es az ő fia kiuul, kit ő ne
kiec valcagokra, es iduessegekre adot, mas Istent
nem tudnac: es ez meg nem ielentotte onnen magat
hogy Attia, Fiu es sent Lelec legyen, egyenlő ha-
talomban es diczőségben, mert a fiu mindeneket
az ő meniei sent attiatol vör: Az Atia isten ke-
dig semmit nem az ő fiatol, Es soha Sandor Isten
nec igeciből meg nem bizonittia, hog ez harom
nac egyenlő allatoc, diczőségec es hatalmoc leg-
yen.

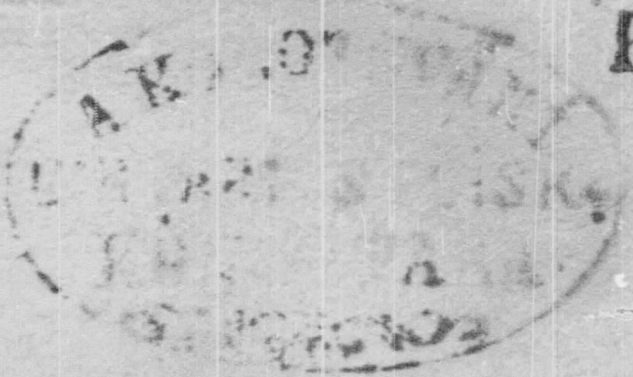
seritettel
neuel-
N.
O R
es az ő
istus
li keres
lentet-
riaban
czac eg
tetnec,
kit ő ne
Istent
magat
nló ha-
neket
n ke-
r Isten
arom
c leg-
yen.

Mikeppen azért a poetac Ianusrol es Gerionrol
az ő elmeiec serint gondolkoduan ezeket a fabu-
lakat talaltac, finte azonkeppen az Antichristus
az három semeliu Istent: Es mikeppen a Poetac
nac szabad volt a Ianusnac ket főt, a Gerionnac
három testet es egy feiet tulajdonitani, azonkep-
pen az Antichristusnac, es az ő tudomanianac
meg vetelere, szabad volt ennekem es a Geriont,
három fővel irnom. Mint ha nagy különbseg
volna e köbet a hasonlatosságban: három test eg
fő három fő egy test mind azon egy hamissagra
valo pelda. Akar azt mongyac, három semeliu,
akar három feiu, akar három testu es egy feio
az ertelem mind azon egy Antichristusnac ham-
is ertelmence ki mutatására visen. Ebből hat Sā-
dor Andras keueset vadazhat, mast talallion ba-
tor mert ez igen gierneki iatec.

Az hamissagot meg mutatni, es az igazsagnak
vtara vinni a keresztieneket nem karomlas ha-
nem kedues czelekedet es kellemetes Istennek.
A hamissagbol kedig ki nem terni, es idegen Is-
teneket tanitani es otalmazni, mikeppen San-
dor czelekedic, Isteni karomlas, kiert az vristen
ötet meg bünteti ha meg nem tér.

A MASO dic kepre valo seceletiben, kar-
hozta

B ij

4

hoztatia vallasomat, mellyben, nem farmazaf-
 nac hanem az attia Istenol a Christus által valo
 ki boczatasnac magyaráztam lenni: De a iam-
 bornac fel kellett volna az oculart tenni, es Chri-
 stus yrunknac az o magyarázattiat eseben venni,
 mert azt möga, mellet az en attia en neuében el-
 bocziat. Peter Apastal kedig az Apastoli czeleke-
 detrol irt kőniünc masodic resebé est magyarása.
 Es veuen az o attianac igeretit, est az ayandekot
 kit latoc reanc ki otette. Pal Apastol Titum. 3.
 Mellet beüfegesen a Christus által mi reanc ki
 ontot. Az öröktöl fogua valo farmazafat a har-
 madic semilnee, az o feietöl talalta: Igen mönga
 vgan hog öröktöl fogua farmasot, de semi irassal
 nem bizonitia meg kel hat vetni mint az o feie-
 nec gondolattiat.

A sentlelec vg mond, atianac es funac lelke,
 azert öröktöl fogua farmazik, es harmadic se-
 nely az Istensegben, es o magatol valo Isten.

F E L L E T

Tul löttec, es ide al az ayaua. Miert? Oka-
 imez, Mert az attia Isten lelec Ioan. 4. es a lelkec
 nec attia, heb. 12 Num. 16. A funac kedig lelke,
 mert

sz
 I
 le
 20
 35
 val
 me
 val
 lelke
 Lele
 tia, s
 Chri
 hird
 papa
 ualeg
 leneie
 ut a le
 nac va
 sentgy
 ga es
 madic
 ben, ho

mert nem mereteck eppen atta ő neki est az Attia
Isten, hanem tellesleggel Ioan .3. Es az ő fiuac
lekenec általa sentel meg, mert a masodic Adam
adatot mi nekunc meg eleuenito lelekre. 1. Cor.
15. Ez a sent lelekról valo igaz tudomany, es ne
valami harmadic semilnec ki farmazasa.

Az harmadic kepre valo feleletiben, erossen
menteni akaria magat, hogy harom Istent nem
val, miert hogy mind az attiat, mind a fiut es sent
leket egy Istennec mongya lenni, hogy a fiu es
Lelec azon egy orocke valo Isten volna ki az at-
tia, soha Istennecigeieból meg nem bizonittia.
Christus vrunc kedig est ő maga felől soha nem
hirdette, sem akarta hogy azt ő felöle higyec: A
papa talalta azt hogy az egy attia Istent az ő fia-
ual egetemben az huекnec az ő fiuekból ki tör-
leneie. Az Apostoloc, es Christus vrunc minden-
ut a Iesus Christust, az attia Istennec elő sent fia-
nac valliac lenni: Ezen epitötte a Christus az ő
sent gyülekezetit: Ezen vallasert holt meg ő ma-
ga es: Ezen vallasban mongya sent IanoInac har-
madic, ötödic, tizen ötödic es tizen hetedic refe-
ben, hogy a huec iduesulnec.

Szent

mazaf-
al valo
iam-
s Chri
venni,
ben el
zeleke
garafa
dekot
am. 3.
anc ki
a har-
monga
irassal
ő seic-
Ielke,
ic se-
n.
Oka
elkec
elke,
mert

Szent János Euangéliomában, és egyéb ártel-
lies szent irasban, soholt nem talalod, hogy a Je-
sus Christus, vagy a második semilnec neuefiet-
nec a harmasagban, vagy azon örec Istenec: ha-
nem, mint azon bizonyagokban, kit elő hoz. az
ember Jesus Christusról, mellet az iras Isten-
ec, es örec eletnec neuef, nem azért hogy azon
Isten volna ki az attia, mert vgy semmikeppen ő
fia nem lehetne, hanem azért, hogy az attia Isten
az ő Istenegeneccellies volt aul ő benne lakozic
Mindenható, felsleges, iduezitő, es az ő menyey
sant attiahoz egienlő, kit en ollyigen bóczülek,
es olly' nagy Istenec valloc es predicaloc len-
ni, a szent iras ferint, hogy az en iduesslegemet es
bodogsagomat, tekilleres keppen ő benne talalō
meg, es ő az en vram es Istenem.

Sandor Andrassal, iras ellen nem bolondos-
kothatom, azon Isten az Christus ki az Attia,
nem azon. harom, de nem harom. Mondanam,
de nem monthatom. Vallanam, de nem valha-
tom. fekete, de nem fekete.

A szent Lelekről kedig, a minemű bizonyago-
kat elő hoz, egykben sem talalod meg, hogy Istē-
nec monga, hanē az ő agyaskodasabol akaria be-
lőle ki hozni. Mondatic az vrnac lelkenec, mert
Istenec

Istennec lelke, nem azért hogy ő magától való Isten volna. Mondattatic czelekedni, tanítani, fiúknak geriezteti, mert az Isten az ő leikenece által tanít, czelekesic, oktat: Ezent mongya az iras az Apostolocrol az ő fent Euangeliomabol: hat ezek es mind ő magoktól való Istennec lefnecc.

Harom Istent val, ki mindenic ő magától való Isten, De azért azt mongya, hogy nem harman val, nem Comparallia, keff neuetleg: En nem Comparalom Mattias kiralt Mattyas kouaczal, azért nem külömböz. Mattyas kiral Mattias kouaczal hanem Comparalod es, auagy egybe veted, auagy hasonlitod ő magához, hisem mindenic azért teneked az ő semilieben meg marad: Az semily es harom, es mindenic ő magától való Isten, tegy itiletöt atiamfia keresztien, minemű kereszt fogasal akar el menni mellöle es mikkppen akaria az Istennec igazsagat megczufolni az ő Comparatioiaual, ez á hamissagnac az ő dolga mikor meg akad, Comparacioiual akar el menni mellöle.

Bizonniai á fent iras az attiat á fiuual egibe veti es Comparallia: es meg mutatja hogy á fiu ő magától semmit nem czelekedic: hanem á mit előfer latot az ő attiatot, es mindeneket ő tőle vöt

C

Vtolfo

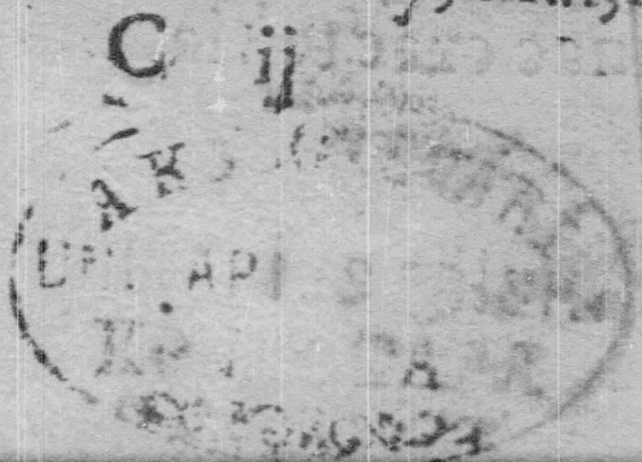
18
Vtolsó keprevalo feleletiben azt mongya, hog
igaznac vallia Melius tudomaniat a s̄ent harom
sagrol, itt kedig Abrahamnac az harom Angyal-
nac meg jeleneset meg veti, honnet Melius az eg
allatban es harom semilyben valo Istent bizonyit
tia. Mint a kigyó, a foroson, hogy tekerog, s̄inte a
zonkeppen ebben, e feleletben Sandor Andras,
es onne maga rontia az o vallasat. De lassuc meg
mikeppen magyaraz.

Az harom semiliek et az Istensegben, ne mon-
gyuc neminemu harom ember nec lenni, hanem
tulaydonasoknak. Alab egy keueffe vtanna veti
Hog meg tudnac az Atiat, a Fiut, es a s̄ent Lelket
nem czac szozatnac lenni, mint az hamis tanitoc
montac, vagy Istennec czac valami tulaydonasi-
nac. Itt azt mongya hog hamissag a s̄ent lelket tu-
laydonasagnac mondani: onen o maga a semillie-
ket tulaydonasoknak lenni magyarazza, tegy iti-
letot atiamfia kereszten, miczoda budoso lelec
hordozza Sandor Andrast.

Ertevedgyan mi akar Sandor ezigeckel, az
Atia, a Fiu, es a s̄ent Lelec mondattatnac semilie-
kenc a tulaydonasokert, mellickekel egy mastol
el nem

el nem szakadnac vgyan, de megvalasztatnac. Mel-
lic bibliaban vgyon irua ez? hol iratta est meg
az Isten az o igeiben? Apokolbeli ordog az igaz-
sagnac meg homaliositalara hosta ezeket be az I-
stennec gyulekezetiben a Sophistac altal. Miczo-
da meg valastast mutat a sent iras az Istenfegbe?
nem de az ember Christus Iesus valastatike meg
az o menniei attiatol? A ki az allatot talalta az eg-
atia Istenec meg homaliositalara: azon talalta az
Istenfegben az semilieknec meg valastast az o
sac Istenec behozasara. Aly el atyansia keres-
tien esele foretseg mellol, es kouessed az Apostoli
tudomaninac az o egygyyseget, mert ezec o
magoc sem tudgyac mit hisnec es valnac, es nem
ertic mit mondnac, nem hogy masnac tudnac er-
telemre meg magyarázni.

Az atiac, vagy valakic voltanac, kic ez ige-
ket, allat, semilly es az feleket talaltanac, sem-
mikeppen nem talalhatac volna, mert Istenec
igeic kiuol, es ellene, senkinec nem szabad folni az
Istennec gyulekezetibe: ne hamissaggal, es talalt be-
fedekkel az eretnekeket meg giözni, ha ne az
Istennec igeiecc igazsaganal. Felete igc igaz amir Ni-
cepho 19 ir, hog ez igecbol: semely, allat, nag sac bo-
C ij londonlag

20
londfag es vetelkedestamadot Istennec gyüleke-
zetiben: Ez iam bor kedig menti es fedezi, hog ab-
ban a uakfagban meg maragyunc.

Bizon meltan czufolnac minket mind Sidoc,
mind poganoc, mert a mi Istenunket, Abraham-
naces Iakabnac Istenet. a mi vrunc Iesus Christu-
snac sent Aiat el hattuc, es a papatul talalt idege
Isteneket kouettuc, es ekeppen czufoltatuc magu-
kat. Az Isten az o igaz esmeret naponkent ger-
iefti, ellene ne rugodofunc, mert niluan buntete-
set boczattia reanc.

Negyedic kepre valo feleletiben azt mongya,
hogy azzal a Crhists aldozatyat akartam czufol-
ni, elegge en nem gyozec cyodalkoznom Sandor
nac az o duhossegen, hogy azt meri irnia, hogy az
Christus aldozattiat akartam meg czufolnom, ho-
lot ennekem sem dragalatosb, sem keduesb az
Christus aldozattianal ninczen es en semit sem
tudoc, sem akaroc predicallanom, hanem czac a
a meg fefult Iesus Christust: o bizon az, ki a Chri-
stus aldozattiat meg czufollia, es az ember Iesus
Christust, az Istennec egyetlen egy fiat. ki fuletot
fuz Mariatol, es fogantatot sent Lelektol, labaua
tapodtia es semminec mongya leni, es sem imadni
sem tisztelni nem akaria, mert azt mongya hogy
a masic funac czac tokia.

Ennel

Ennel nagyobb semtelenség kedig Sándorban
ez, hogy olly niluan mer karomkodni, hogy en a
Christust csak embernek es Prophetának monda
nam: Sőt inkább en ezt ez ember Iesus Christust,
az elő Istennec fent fiat, bizon Istennec mondom
es vallom, de nem semilyes Istennec, auagó ma-
gatol valo Istennec: ha nem, Istent Istentől. A bi-
zonságoc, kiket ő elő hozot, ennel egyebet semit
nem bizonyitnac: Az ige az ember Iesus Christus,
fent Ianos őnnen maga magyarázza 1. Ioann. 1.
Apocaly. 19. teste lón, az az, niomorult, elvetőt,
gyalazatos es minden niomorufagunkat ő maga
ra vőue 2. Cor. 8. Philip. 2.

Esaias Propheta 7. es 9. refében. Ieremiasnac
23. Micheas 5. Malakiasnac 3. Az ember Christus
Iesusról, nem neminemű masodic semeliu Isten-
ről szól. Errőssackal vonza az irast az ő hamis vele
kedesfenecotalmára. Hóg azt mongya a Christus
minec előtte Abraham volna, en vagyoc, sol az ő
meltoslagarol, es hozzác yalo io tetemenieről. A
Christusnac a Sidockal valo vetelkedesfenec som-
maia ezt meg mutattia: Mert ezzel vettec meg, az
ferzetes Sidoc Christus vrunc befedet, hogy az ő
igeienec meg tartoinac öröc eletöt nem adhatna
mert Abraham őnalanal nagjobb leuen. eletöt az

2
őveincc nem athatot, es megholt. felel Christus
athatoc en eletet, mert minec előtte Abraham vo
lna en vagyoc arra valasztatot, es igertetöt hogy
az emberi nemsetet á halalbol ki vonnyam, es e
letöt agyac ő nekic. Vgyan azon fent Ianofnac
niolczadic refeben, Minck vtanna fel emelitec
az ember nec fiat, akkor esmeritec meg hogy en
vagyoc, miczoda á meg igirt Messias az emberi
nemzet nec iduössegere. Es meg hanem hizitek
hogy en vagyoc, á tú bűnerekben meg haloc, mi
czoda vagyoc á meg igirt Messias ki tütöket á ha
lalbol meg szabaditlac.

Azonkeppen fent Ianofnac tizen hetedic refe
ben, né az masodic semil, es az öröktől fogva va
lo fia keuannia az diczeülest, hanem, az ember
Iesus Christus. Nagy sepen meg magyarázza
est Pal Apastol. 1. Chorinteo: 2. predikallyuk I
sten nec bölczeseget, titokban melly el reytetöt,
mellyet az Isten el rendelt ez vilagnac előtte a m
mi diczősegünkre, mellet ez vilagi feiedelmek
kesül senki meg nem esmert: mert ha meg esmer
tec volna az diczősegnec vrat, fel nem fesitettec
volna.

Mikor az fent iras az iget, est ferent veti az
Christus magyarázattiaban, nem á masodic ter
meset-

mebe
terme
á talc
morassa
tfelet
mert az
Esa: 11. 4
né gond
askiuul
Tagag
pentagad
á három
liet amaz
nagy elen
nem löt, ha
gan kető,
mint latom
hajolné lat
est mongya
anbot né mo
kedig ő nekic
besed melly ig
meg az kereset
amutattatic m
Fiat nem mag

meltek megvalasztaláért mineli a vag hog két
termesetet mutatna a Christusan: hanem hog
a testet a lelki aiandekoktul meg valasa, es meg
mutassa hogy a külső testnek minden czelekedé-
ti felet nagyobb lelki aiandekoc vadnac o benne,
mert az Istennec lelke o benne lakozik es nyugfic
Esa: 11. 42. es 61. rebeben. Ezeket a Sophistac meg
ne gondolua, hog a ket Christust kit talaltanac ir-
as kiuul, el fedeshefec, ket termesetre valtoztattac

Tagagya hogy nem val ket Christust, mikép-
pen tagadhattia? Egyk o nekic a masodic semely
a haromsagban, masodic az emberi semely, mel-
liet amaz első fel vott: Auagy a kettő eggye löt, a
nagy eleneset, Auag egic a másikba ment: ha ez
nem löt, hat niluan a kettő egybe egyesüluen, v-
gan kettő, noha egybe ferkeztetöt: Ez e iambor
mint latom el altatna a semest, hogy vak volna
ha iol ne latna. Az otedic kepre valo feleletiben
ast mongya hogy o sem a hozatot, sem a Gal-
ambot ne mongya attianac es sent leleknek: sem
kedig o nekic ninczen lathato haromsaga. Es e
besed melly igen ellenkezik egy massal. lassuc
meg az keresetsegben az lathato Istennec igaz fi-
a mutattatic meg, es soholt az iras lathatatlan
Fiat nem magyaraz, Mert Pal Apastol ezt
a Colo-

24
A Colosabelieknek irt levelének első részében, Az
lathatatlan Istennek latható képenec monga len-
ni. képen Sándor Andras elvették az ő háromsa-
gat mellyert hadakozik, mert ezac ama kettő lat-
hatatlan. Touabba ha nem az attia Isten aki ma-
gas menyből föl, es a Galamb, mell a Chrústra fal
az első es harmadic família, hanem ami az által
peldafatic. hat sem attia Istene, sem sent Lelke
nem leßen, sem Istennek fia Iesus Christus,

Az őo semmikeppen nem peldafata az attia Is-
tent, mert az iras azt mongya hogy mennyből
hallator a őo vagy angyaloc által, vagy valamike-
ppen, az Isten est meg akarta ielenteni, ez őo ban
tanu bizonyag vagyon a Christus felől, nem az
attia Istennek peldaztatasa mert meg valafatic a
őo a tol, ki azt ki mongya Az Galamb kedig
sem a sent teleknek allattiat sem semellyet nem
peldafata, hanem a Christusban az attia Isten-
nek lakozo lelkenec czelekedetit es bizonyagat a
Christus felől, mikippen sent Ianosnac első rēse-
ben magyaztatic, a kire latod hogy a lelec fal,
es meg marad raita, az aki tūzzel es leleckel ke-
rekel. Az attia Isten onnen maga meg magyara-
zta mit peldazot a galambnac a Chrústra valo
fallafual, nem fukseg hat, hogy ez ellen valo
magyazatot be vegyūnc.

Az

Az iras az ſent Lelket az ő ereietől megvala-
ſtja, nem a menyeben harmadic ſemil, hanem az
menyeben az atia Iſten az ő lelkenec általa az ő
ereiet mi belenc ontta: Semikeppen hat a linea
mellől el nem mentem, hanem a ſent irasnac fo-
liafat kővetem. Sandor kedig el ment a ſent iras
nac lineaiá mellől holot az harmadic ſemily nec
ſarmazafat iras kiuúl forgattia.

Az hatodic kepre valo feleletiben, bizonyitani
akaria a masodic ſemil nec az har ő ſagban, meny
ből ala iőveſet, es az éberi teſt nec felvetelet, Ezt
kedig semikeppen Iſtennec igeieből nem bizoni-
thatia, mert a Chriſtusnac ő vilagra valo iőueſe né
egyeb, hanem az ő ſűletefe: Mert a gyermek ki ſű-
letőt, nekűnc adatot, a ki nekűnc adatot hozzanc
iőt, a ki hozzanc iőt ſűletőt: ſ. Ianosnac el ő refe-
ben, meg vilagoſit minden embert ki ez vilagra
iőt, az az, ſűletőt. Az ember nec fia eliőt hogy id-
uezicze a mi el veſet vala, az az. azért ſűletőt hog
mi el ne veſnenc, menyből iőni, nem egyeb han ő
meg bizonyittatni, hog a Chriſtus atia Iſtennec fia
legyen, es menyből legyen eredeti az ő ſent Atia-
tol, ki menyben mondatic lenni mik eppen az ő
ſűletefe felől az Angyal predikal, a magafflag-
beli Iſtennec az ő ereie meg arniekoz tegedet. Es

D.

1. Cor. 15.

1. Cor. 15. A masodic Adam menyből meg eleve
nitő leleckre sent Ianosnac 13. 15. 17. rekebé é fele
solasnac formai talaltatnac, es ezent bizonittiac.

Az hetedic kepekre valo feleletiben menteni a
Karia Stancarust, es azt mongya hog czac Calum-
nia. hisem sokan elmeric Stancarustnac keze ira-
lat, vagyon nalunc melliet ő maga a leczkebe irt,
es ekeppé őt rekre ostotta a z haromlagot, a mint
a kepben meg vagyon irua.

Miert hogy Sander ez hetedic kepre valo fele
letiben Calumnianac mondgya lenni a ket Chri-
stusnac tanitasat annac kedig bizonitastara a ne-
gyedic kepre valo feleletiben sent Ianos Euange-
liomabol a masodic orecke valo semelet ki egle-
gyen allatiaban az ő mennici sent Atiaual hofa-
ellő, a masikat kedig ki Davidnac maguabol füle-
tet testferent, mert ami az öröktül foguāt sem mód-
gya sē módhattia sē meri mondani hog Isteni te-
meset fületet hanem a Logos a masodic semely,
it sem fületet termeset hanem az Iesus Christus
bizon emberi semely.

Hog effele tevelygestől atiamfia keresztien ma-
gadat meg ohasd ved esedben hog mindniaian a
Prophetac az iouendő Chistusrol kit az atia Istē
paradiczomban meg igirt vala solnac az Euan-
gelistackedig arrol mely az igiretec ferent meg a

n
k
ti
la
ez
m
gy
Az

datot, ezac azon eg Christust magyarazzac, nem
mas ki ez ellot volt volna. Eze meg igirt Messiaft
az eber Iesus Christust magyarazza sent Ianos es
az o Euangeliomaba, errol mongya hog az Isten
nec igiretinec betelliesitenecc udoieben, az Euā-
geliomnac es az o orfaganackezdetiben, az viō-
nā valo teretesnec kezdetiben volt mikeppen az
o felole ki adatot igiretec bizonittiac es Pal Apa-
stal Eph. i. Col. i. magyarazza, es errol az ember
Iesus Chrūstrol mongya hog Istēnel volt mert az
emberec otet ne esmertec hog o volna a Messias,
Isten volt mert az o menniel sent atia Istēni hato-
lomnal es meltosaggal tekelleteskeppen meg a-
iandekosta es Istensegenec minden draga kincze-
iuel o benne lakofic mi Istennunke sabaditoua
es uduofitoue rendelte,

Ennec meg erősitéssere hofa ellō Keresztelő Ia-
nosnac es az o vallassat, ez az Istennec barannia
ki elvesi e vilagnac az o bunnec, ennec czelekede-
tit, czudatetelit, tanitassat, eletet, kinsennideset, ha-
lalat, feltamadassat rendserent meg magyarazza,
ezenrol vegiesi el az o Euangeliomat mikor azt
mongya, ezec kedig meg irattattanac hog el hig-
gyuc hogy az Iesus a Christus Istennec fia.
Az o első leuelenec kedig első részében, az eletnec

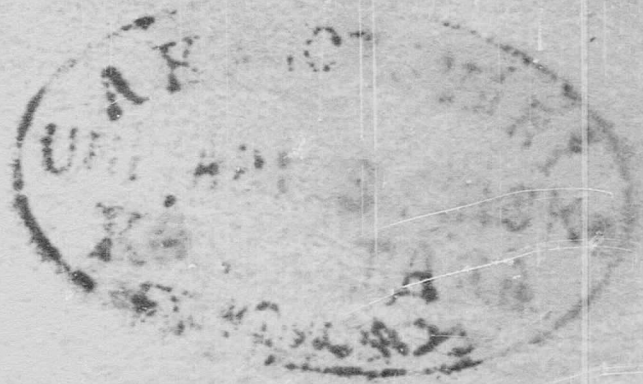
8
az ő igéieről szól mely kezdetben volt mellyet őc
fémecuelatanac es kezecuel megtapaftaltanac
mert ezek nec Christus vrunc ő maga monda ty
kezdetül fogua velem vattoc mert az ő Euangeli
omanac es oršaganac kezdetiben hiua őket az A
paftoſagra vele együt voltanac es ez ember Je
sus Christust tapaftaltac keſeccel nem maft ezen
kiual ezenről vegezi el az ő lataffarol irt kőninet
es, en vagyok az gyűker es Davidnac nem ſetſege
az fenies es hainali czillag.

Hogyha az ő Euangeliomanac kezdetiben va
lami maſ Christufrol auagy logosrol ſelua ki ez
ember Christus előt az haromtagban maſodic ſe
mely volt volna, vagy ki az vtan az emberi ſem
elyt fel vörte volna ſemmikeppen Szent Ianos
ezt el nem titkolta volna, annac fellette annac az
logosnac az ő Teftamentomban valo czelekede
detit elő ſamlalta volna egy igeucl kedic aſocrol
nem emlekezic hanem czac az ocrol kiket czele
kedet ez vilagon valo iartaban az vy teremtes
nec az ő czelekedetit. melliet mind kic ez vilagon
kiben ő vala lőttenec.

Touabba az Apaftoloc egy linian nem foly
nanac az Euangeliftaccal hogy ha ſ. Ianos maſ
Christust ki ez meg ſefült előt volt volna magya
razt

razt volna még az ő Euangeliomában, mert Pal
Apostol es a többi az meg fészült Iesus Christus-
nal es aban való meg idűesítő hűtnele egyebet né
tuttac predicallani i Chor. 2. Act. 26. Sőt inkab
scent Ianos Antichristusnac monga azt ki az Chri
stusf vagy test előtt vagy test kiüül mongya hogy
előt, miért kedig Sandor test előtt es test kiüül va
lo Christusf az papaua egyetembe magyaraz sé-
mikeppen nem tagathattia hogy ő nekie ket Cri
stusf ninczen. az ket természetel akaria el köt-
ni De lassuc meg az ő maga mentesse mely igen e
rőtlen legyen.

Az logos az Isten ige ő nekie a masodic femely
a háromlagban, hanaha most az ő vallafat meg ta
gadia, ez az masodic femely veszi fel, az embert
mely ő magában es bizonios femely, hogy es
ket femelyről es ez ket Christusfrol való bolond-
sagoc nyhuan ne legyen mindeneccnel, az papa
az ket femelt ket természetel változtatta Szoron-
gast meg czac kerde rea semmikeppen el nem
fedeshetti tönjelgeset, az Isteni természet kibem
vagyon azt feleli az masodic femelyben az logos
ban touabba ha kerdet az masodic természet hol

D ij

Vagyó

vagyon azt kel felelni az ember Iesus Christus-
ban, mert ő nekies az ket termeszet ő sue nem ele-
gült.

Ennec az tevelygesnec el fedesetre mast talalta
nac tudni illic hogy az kettermeszetnec egybe kö-
tressie vtan immar nem ket Christus hanem eg-
legyen, mind ha az ő sue kötteses auagy az seme-
lyecet auag azoknac allapattiockat meg változ-
tatnaia egy propheta sem, sem valamellic az A-
postoloc kösül valotta ezecet bizónial ezec igaz
Antichristusoc es ket Christust tanitnac noha se-
gienlic meg vallani. termeszetecel es czattal vnyo-
ual akariac behalolni hogy az ő bolondsagok
ki ne nilatkosoc.

Ha te atiamfia keresztien az te Christusodnac
igaz esmeretiben meg akarz maradni esmerd
meg ezecet papai lelemeniek nec leni, mert ez az
Prophetac időieben azt tanította hogy ielen volt
az Christus, holot az Prophetac vgy mint iouen-
dőről soltanac az Apostoloc időieben kedig el
hittette az embereccel, hogy amaz ki ő rektül
foguan az attianac allattiabol sülettet hogy az
volna ielen, hogy amaz igaz Christus ki foganta
tot sent lelectől es sülettet süz Mariatol el vetet-
nec es ki törtetnec az keresztienek nec sünekből
mikeppen

mikeppen ami bűnünkert Istennek igaz itéleti fe-
rint ezt megis tekeltette. Ennek az ember Jesus
Christusnac öröcke valo Istenfeget en nem taga-
dom mert az az Istenfleg ki tellieskeppen az Chri-
stusban vagy on öröcce valo, de az ő semellies es
meg oplot Istenfeget, mely irasban ninczen sem-
mikeppen nem vallom es nylyuan erről vallast te-
fec hogy Sador Andrasnac az Antichristussal e-
gietemben semmi Christussa ninczen es mikes-
pen az öröcc az paradiczombā meg czala az mi
első füleinket nagobokat igeruen ő nekicc hog
nem mint az Isten adot vala azt es el veste tölec
kit nekicc adot vala, azonkeppen ezec a mi az i-
rasban ninczen, az hüeknek igeruen tudni illic
az semellies Christust ki az attianac allatiabol ő-
röktől fogua fületet volna, az igaz Christust ki
fogantatot sent lelectől es fületet szüz Mariatol el
vesic es meg tagadiac.

Bosual illeti Sador a regieket, Ireneust, ter-
tullianust, es a többit, mert ő hamis velekedestől
őc tatiul voltanac. Sőt inkab ellene irtanac, mi-
keppen Istennek akarattiabol időuel meg bizoni-
tatic, hogy ha a sükség kyuania.

A niolezadikra semmit nem felel. hanem azt
Meliusra ő magara bizza. mikor annac irasi elő-

kerülacc

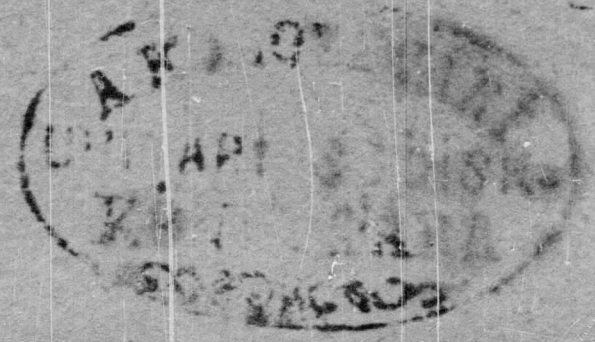

mikeppen ámi bűnünkert Istennek igaz itéleti fe-
 rint ezt megis tekellerte. Ennek az ember Iesus
 Christusnac öröke valo Istenfeget en nem taga-
 dom mert az az Istenfleg ki telleskeppen az Chri-
 stusban vagy on öröce valo, de az ő semellies es
 meg oblot Istenfeget, mely irasban ninczen sem-
 miképpen nem vallom es nylyan erről vallast te-
 fec hogy Sador Andrasnac az Antichristuffal e-
 gietemben semmi Christuffa ninczen es miké-
 pen az öröce az paradiczombā meg czala az mi
 első sűleink et nagobokat igeruen ő nekic hog
 nem mint az Isten adot vala azt es el veste tölcc
 kit nekic adot vala, azonkeppen ezec á mi az i-
 rasban ninczen, az hüeknec igeruen tudni illic
 az semellies Christust ki az attianac allatiabol ő-
 rőktől fogua sűletet volna, az igaz Christust ki
 fogantatot sent lelectől es sűletet sűz Mariatol el
 vesic es meg tagadiac.

Bosual illeti Sador á regieket, Ireneust, ter-
tullianust, es á többit, mert é hamis velekedestől
 őc táuul voltanac. Söt inkab ellene irtanac, mi-
 keppen Istennek akarattiabol időuel meg bizoni
 ttatic, hogy ha á sűkseg kyuannia.

A niolczadikra semmit nem felel. hanem ast
 Meliusra ő magara bizza. mikor annac irasi elő
 kerülnecc

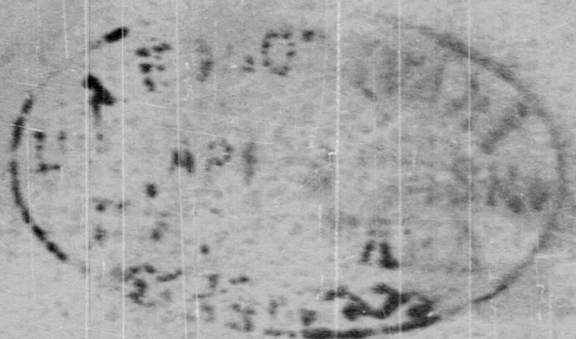
Non mag
 Dani: 5
 m. 2m. 2y
 László Bod
 nál is m
 gyarant
 M. Athena

kerülne, mindéketfejnélkül hiszem hog' ő nekie
 es, mint Sandornac meg felelnec.

Kerlec atiamfia keresztien hogy meg boczas,
 hog' a feleletben neminemű kemin igeckel eltem:
 Mert az urnachazanac, es az Istenec igafaganac
 az ő eleuemeneti kenferittette nec rea: Bizon ha
 az ő karomlo befedere ualoban akartam volna
 felelni, vastagban kellett volna ellene irnom, tu-
 dom hog' megnem sűnic az ő hamis vallasanac
 otalmazasatol, noha segin tudatlā ember vagioc,
 de arra es reagondoloc: Mert bizom az Istenec
 igazfaganac esmeretiben, es hiszem hogy az Isten
 velem lesen. Ő magacs kedig meg bīstatot, mert
 ākinec ayanlotta irasat, sac meg lelte soltiat.

Az Attia Isten agya minecūnc ā Chri-
 stus által az igaz itilet nec, az ő
 lelket Amen.

Véige .

lines ~~to~~ allol

2